

У малом наизглед непретенциозном путопису објављеном недавно у *Новом магазину* професорка Љубинка Трговчевић изнела је неку врсту своје исповести о надмености овдашњој. Њено путовање у Букурешт отворило јој је очи јер је најзад спознала да је делила дуго времена наслеђену игноранцију, омаловажавање или, боље речено, надменост наше средине према Румунији.

Професорка Љубинка Трговчевић у овом тексту износи своје уверење да је уобичајено да се о суседима граде (или гаје) стереотипи и то је тако код већине народа, та вековна људска потреба за стигматизацијом других нарочито се односи на комшије са којима се ми поредимо. У овом тексту – инверзном путопису се тврди да је скала лоших особина суседа зависна од политичких околности – те су водеће место заузимали Турци, Немци, Мађари, Бугари, Хрвати, Албанци, док су Румуни третирани као прихватљив комшија иако су прљави и сиромашни. Ово су само уводне поставке професорке Трговчевић, које треба да послуже за аргументацију њене главне идеје о надмености овдашњој, која се у суштини испољава као изразито (скоро аријевско) осећање надмоћи у односу на суседе, често праћено игноранцијом и презиром. При томе се ауторка овог текста пита да ли је та надменост део нашег менталитета, прикривања сопствене инфериорности, тежње да се правимо бољим јер смо несигурни у властити идентитет или што кријемо сопствено незнање.

Као додатна аргументација наводи се и дилема зашто се поводимо за великим силама и светским престоницама иако Србија има мање становника од једне Киншасе. То је у ствари и основни циљ ове својеврсне псеудопутописне антропологије, која завршава као израз тежње ове ауторке да нам демонстрира своју специфичну врсту ауторасизма, говорећи о нашој инфериорности, тежњи да се правимо бољима, несигурности у наш идентитет. Међутим, пре се може уочити појава интензивног ружења српског народа и разарања његовог идентитета него што се може говорити о надмености овдашњој.

Милан Поповић је у једној својој исповести на најбољи начин осликао овакву позицију српског народа „Ми Срби јесмо историјски народ међутим, грешимо када мислимо да смо у толикој мери специфични и различити од другух народа. Често смо, отуда, ирационалних ставова, руковођени жељама, а не реалношћу, што се одражава и у вођењу државне политике. Народ смо крајности, често импулсивни, емоционални – од изванредне нежности до велике суровости.“

Српска надменост и стари стереотипи

Пише: Маринко М. Вучинић
недеља, 04 септембар 2011 11:21

